

V srpnu 1969

První výročí srpnové okupace bylo temným a smutným dnem. Proti pokusům o připomenutí událostí předchozího roku obvykle tvrdě zasáhly již „normalizované“ složky výkonné moci, jejich původce a účastníky pak čekaly nejrůznější postihy. Ostatně sama atmosféra doby již mnoho prostoru a vůle k připomínání událostí roku 1968 nedávala. Jak prohlásil první tajemník ÚV KSČ Gustáv Husák ve svém projevu z 19. srpna: „V těchto dnech se bude prověřovat každý sám, a jaký posudek si napíše, takový budeme číst.“

V Miletíně byl klid. Snad až moc, mělo by se něco stát, řekli si onoho dusného středečního podvečera 20. srpna 1969 miletínští mladíci Jiří Petera, šestnáctiletý učeň v miletínské Tibě, a devatenáctiletý Antonín Lhota, stroj-

ní zámečník tamtéž. Vyloženě kriminální čin zamítli, nakonec se rozhodli pro vyvěšení praporu ze střechy miletínské zvonice. To by samo o sobě asi příliš velké pozdvižení nevyvolalo, kdyby si k tomu nevybrali prapor, který měli Lhotovi od války na půdě: bílo-červeno-modrou trikoloru, státní symbol Protektorátu Čechy a Morava. Protektorátní vlajka v den výročí okupace vojsky Varšavské smlouvy – o symbolice tohoto činu nemohlo být pochyb.

Jenže – Lhota měl nohu v sádře a na nějaké šplhání na věž se necítil. Proto potřebovali dalšího kumpána. Našli ho v hospodě, kominík František Vanc, tehdy rovněž devatenáctiletý, se k nim po pěti vypitých pivech ochotně přidal. Už se stmívalo, když si došli pro prapor, věž byla náhodou zrovna otevřená. A zatímco Lhota dole hlídal, Petera s Vancem vylezli nahoru až do trámového krovu a prapor vystrčili z malých dvířek ve střeše. Chvilí pak ještě poseděli na lavičce na náměstí a odešli domů.

Prapor však na věži zůstal sotva pár hodin. Některý politicky uvědomělý občan mladíky viděl a věc okamžitě ohlásil. Jiřího Peteru vyslechli příslušníci Veřejné bezpečnosti ještě v noci (na výročí srpna měli vždy zvláštní pohotovost), Vance s Lhotou příštího dne. Za přestupek proti veřejnému pořádku pak uložila příslušná komise Místního národního výboru Jiřímu Peterovi, jako iniciátorovi celé akce, pokutu 150 Kčs a Františku Vancovi pokutu 100 Kčs. Antonín Lhota vyvázl bez pokuty. Byla to koneckonců klukovina a nebylo třeba to víc rozmazávat.

Přestože Vanc s Peterou nebyli ani později právě vzornými občany a v tomto případě šlo spíš o individuální rebelii, než o niterné vyjádření nesouhlasu s politickou situací, byli to právě oni, kdo učinili v Miletíně jediný veřejný pokus o připomenutí prvního výročí okupace z roku 1968. A proto si jistě tuto malou vzpomínku zaslouží.

Podle archivních materiálů připravil
Jan Hlavatý

VÝZVA PRO PAMĚTNÍKY

Hledám jakékoliv vzpomínky pamětníků, dokumenty, fotografie, týkající se továrny gumovky na Trotince (1939-1949) a jejího majitele Ing. Emila Celby. Kontakt v redakci Sousedských listů nebo na e-mail hlavati.miletin@seznam.cz.

Jan Hlavatý